

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА АРАНЂЕЛОВАЦ ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

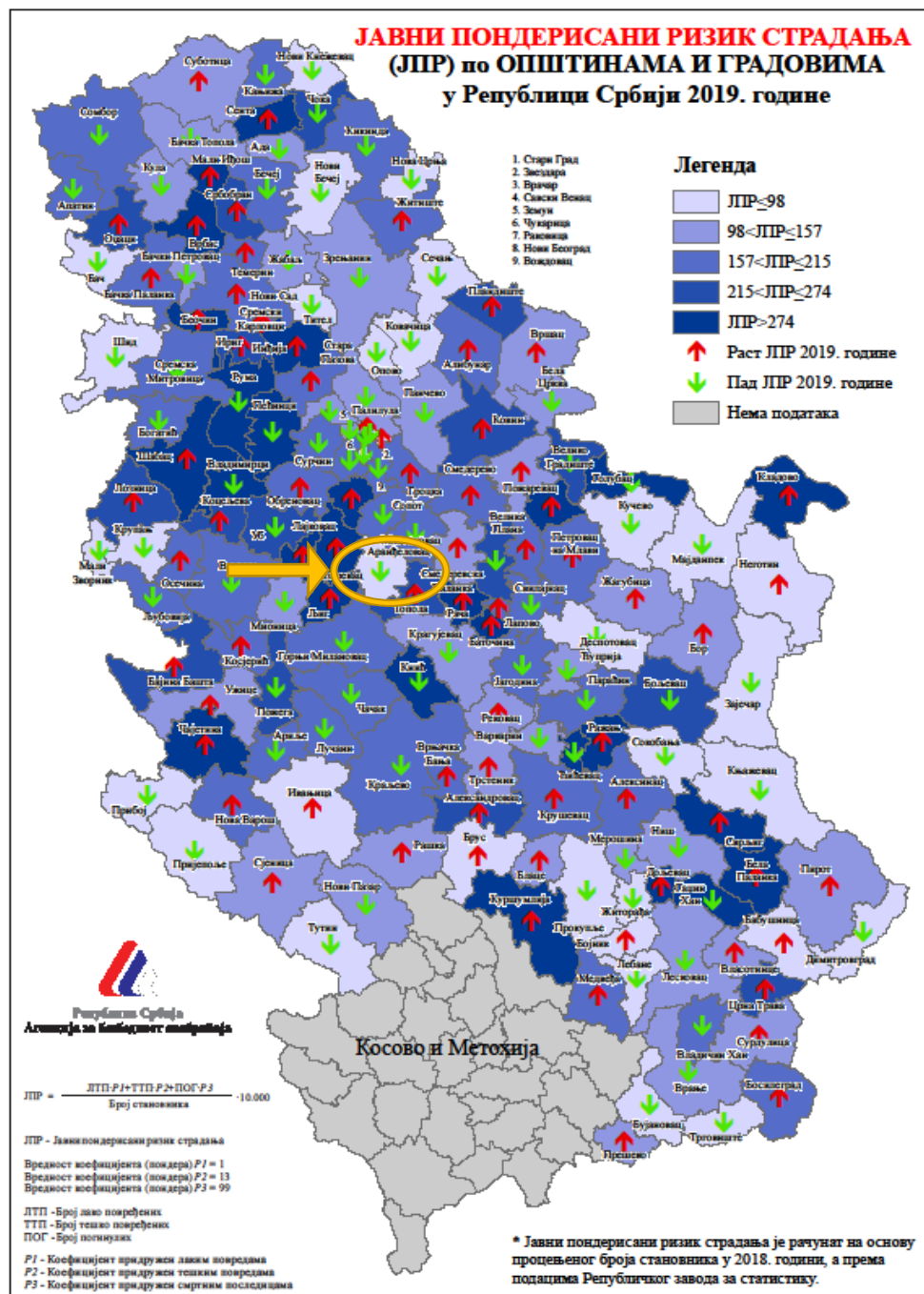
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији **општине Аранђеловац**. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији **општине Аранђеловац**. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја на територији **општине Аранђеловац**.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији **општине Аранђеловац**, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

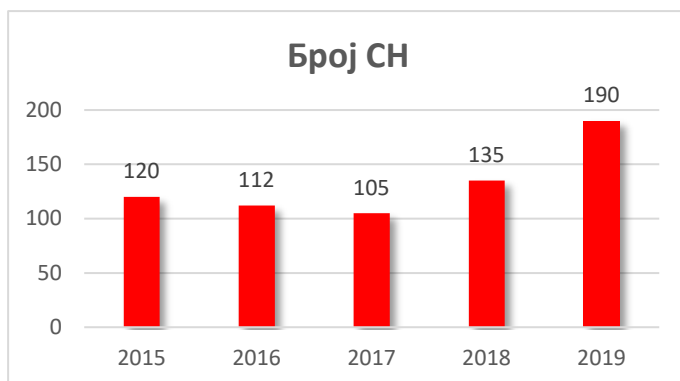
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analize-i-istrzivanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

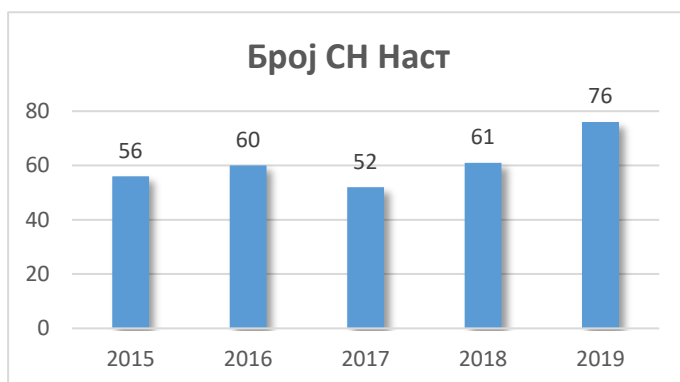

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за **општину Аранђеловац** припада класи **веома ниске вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

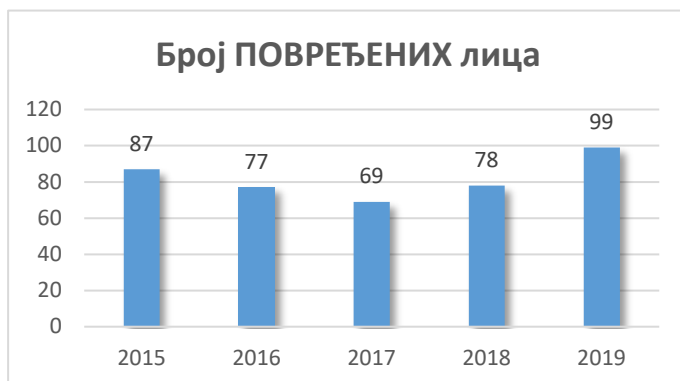
- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **662.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **305.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **6.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **410.**

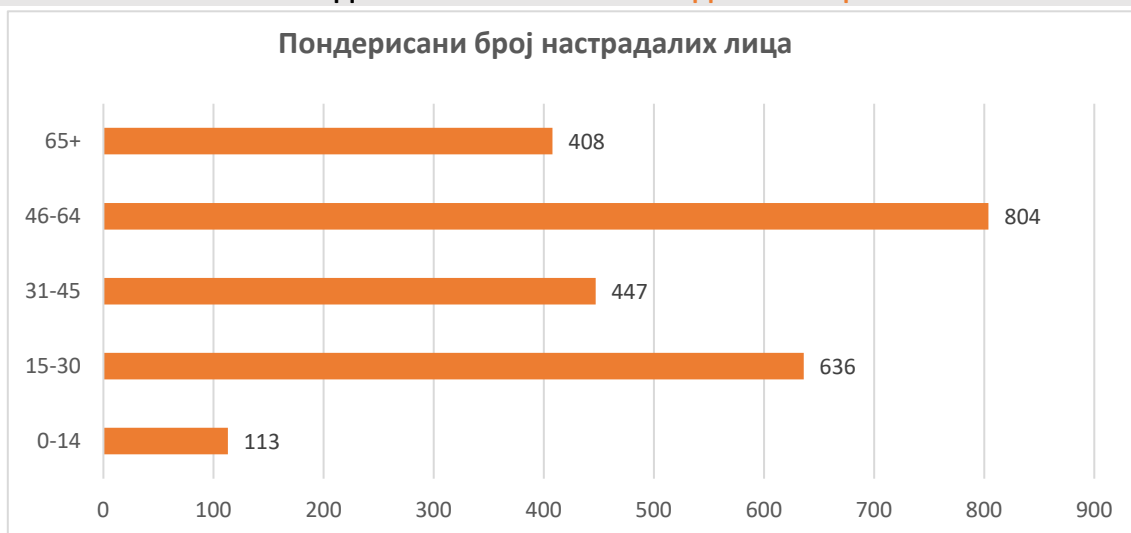
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

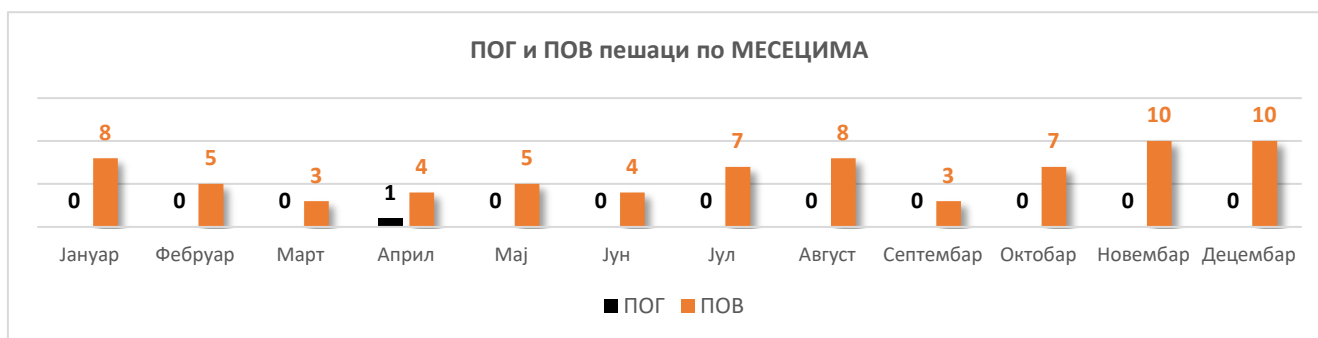
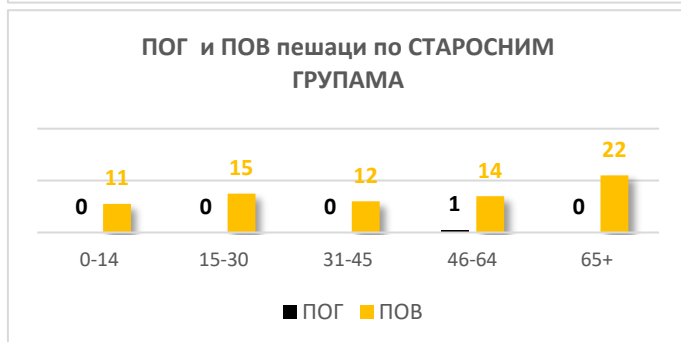

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 година**.

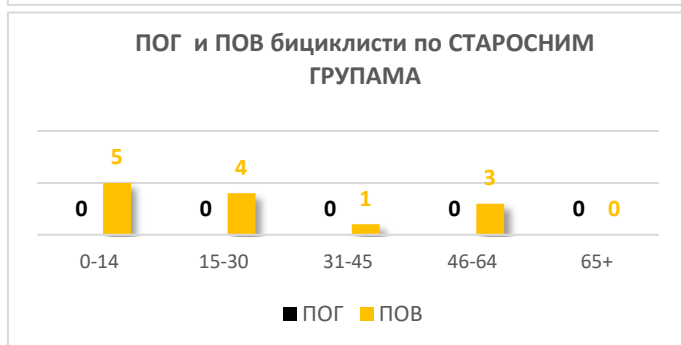
4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

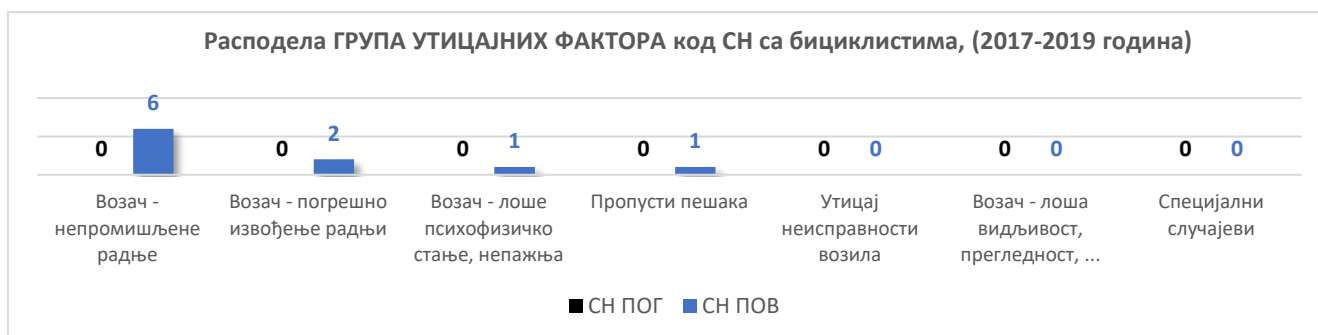
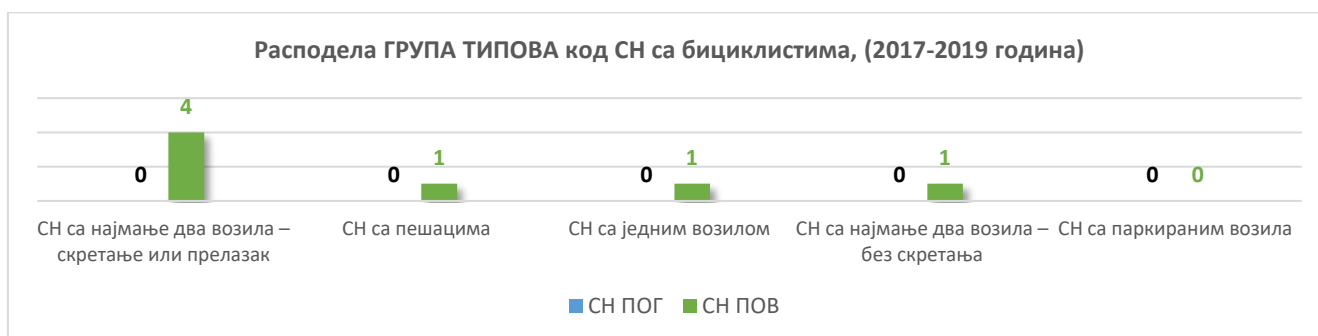
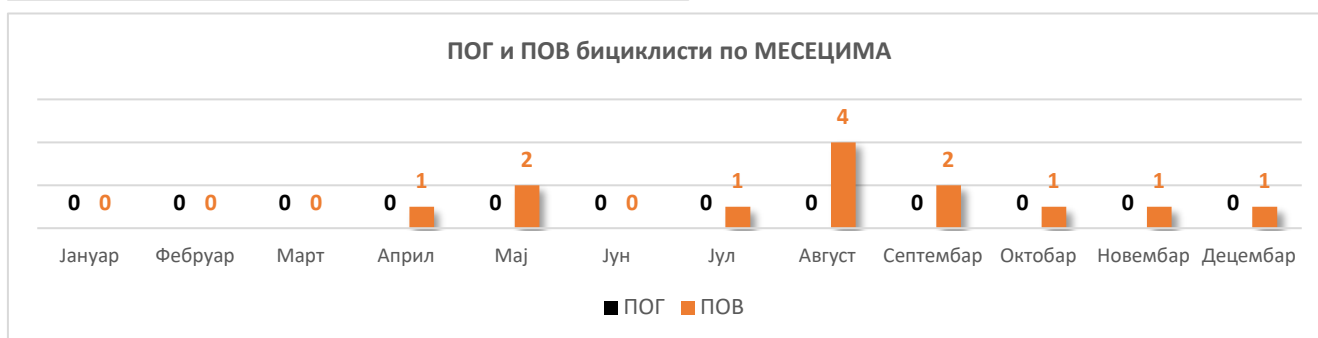
- Погинуо је један пешак, што чини **17%** погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је **74**, што чини **18%** повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости **65+ година**.
- Пешаци највише страдају у **новембру** и **децембру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

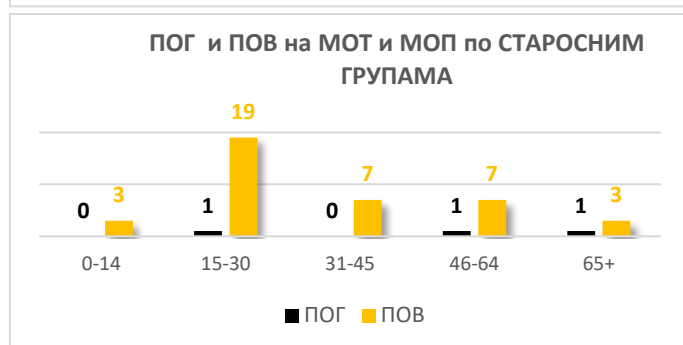
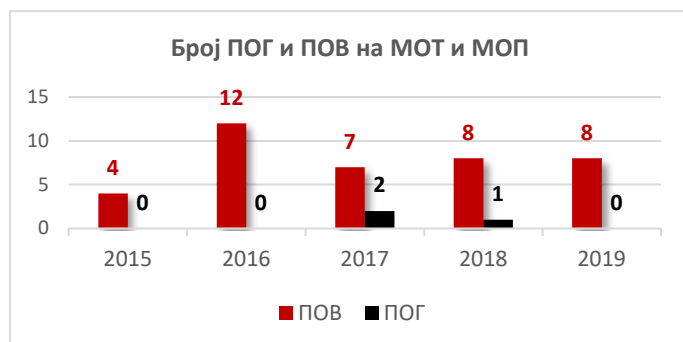
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

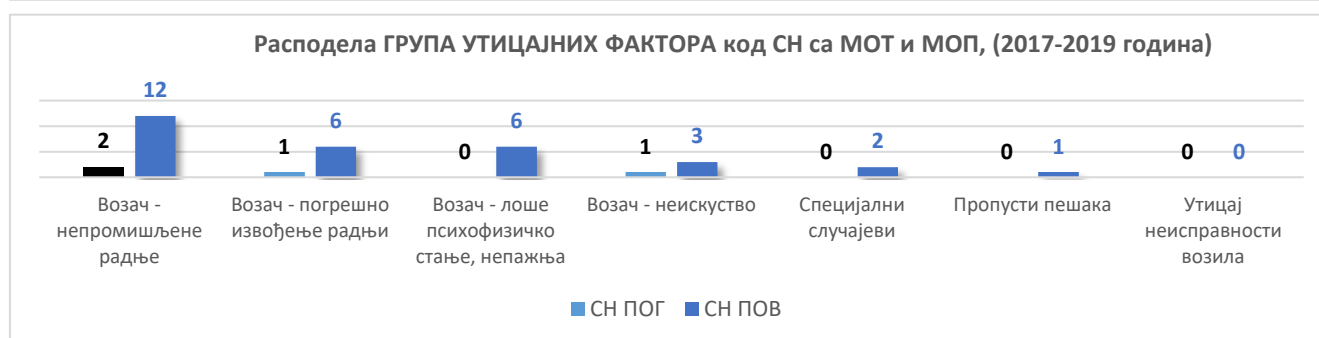
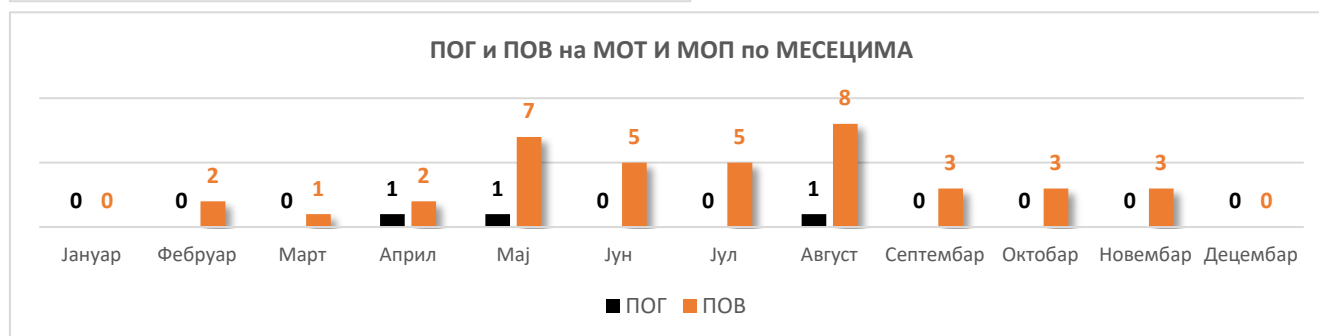
- Није било погинулих бициклиста у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 13, што чини 3% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **0-14 година**.
- Бициклисти највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем бициклиста најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - непромишљене радње**.

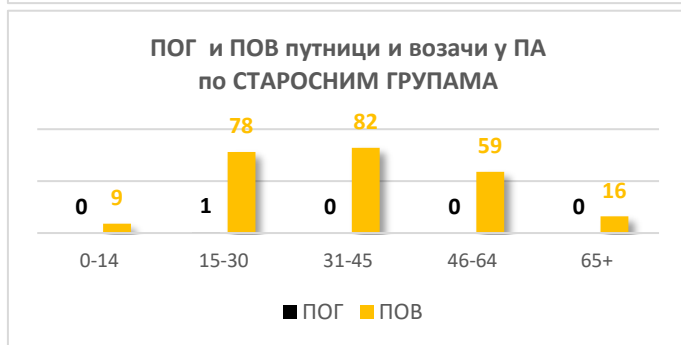
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

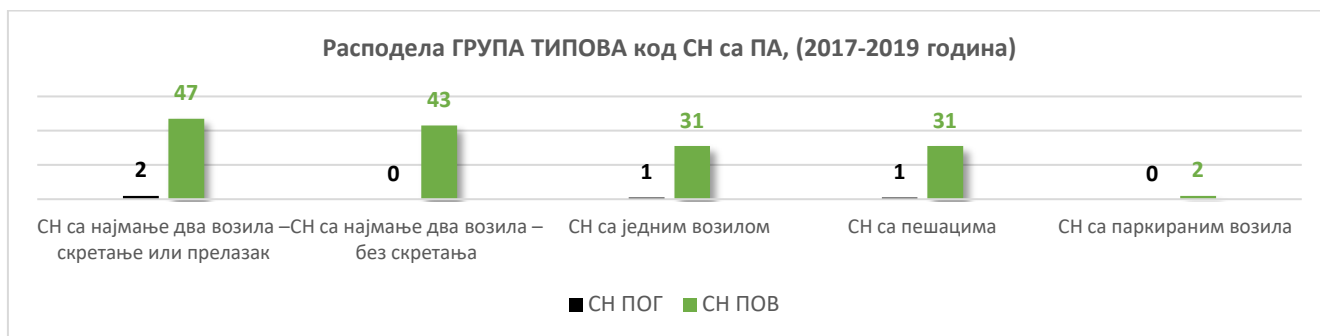
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 3, што чини 50% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 39, што чини 10% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 15-30 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.

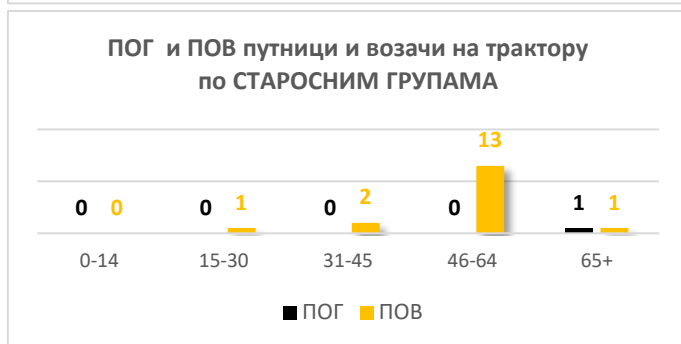
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

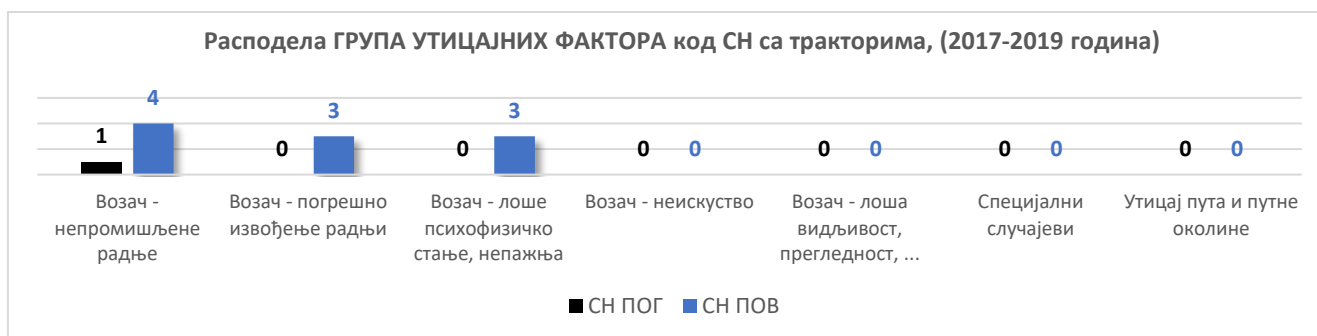
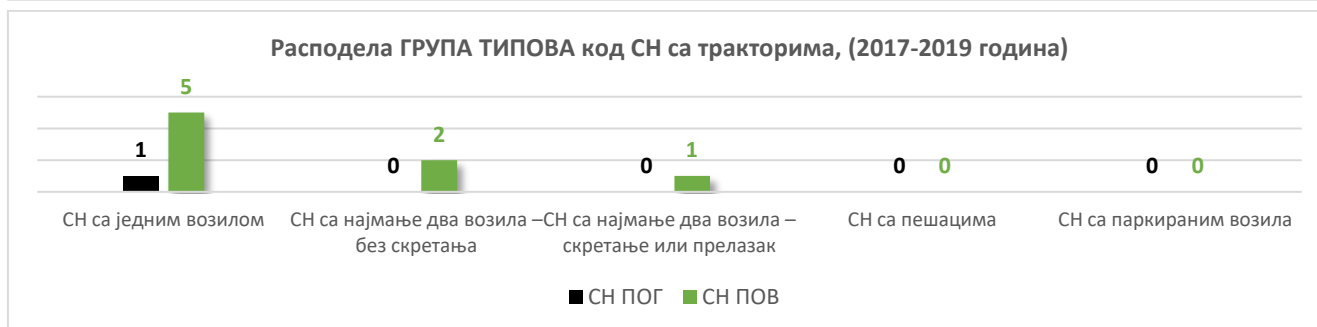
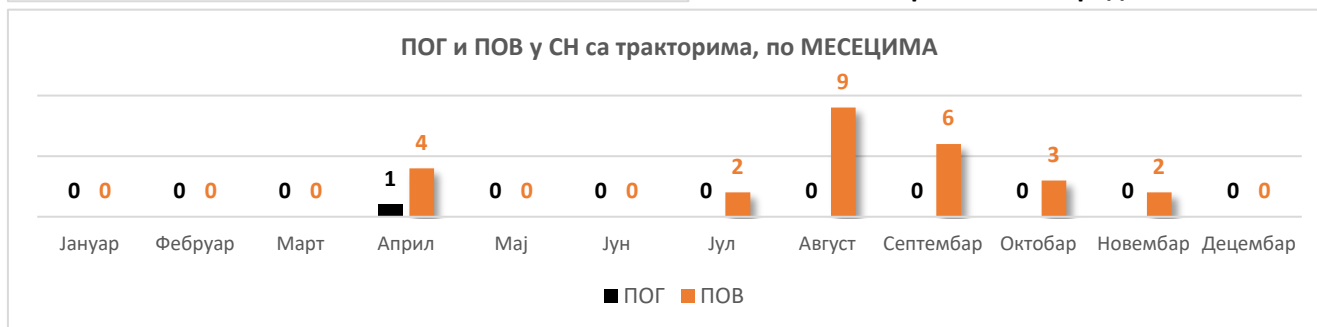
- Погинуо је један возач у ПА, што чини **17% погинулих лица** у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је **244**, што чини **60% повређених лица** у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих **возача и путника у ПА** је међу лицима старости **31-45 година**.
- **Возачи и путници у ПА** највише страдају у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – скретање или прелазак**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

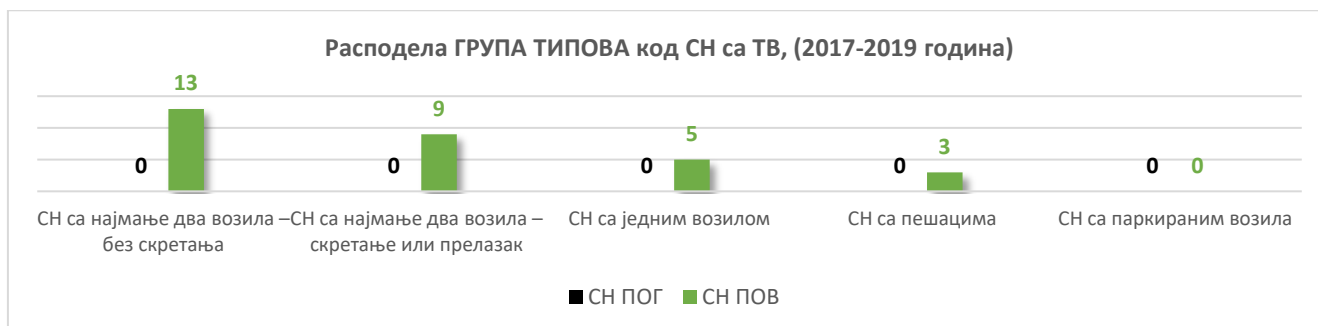
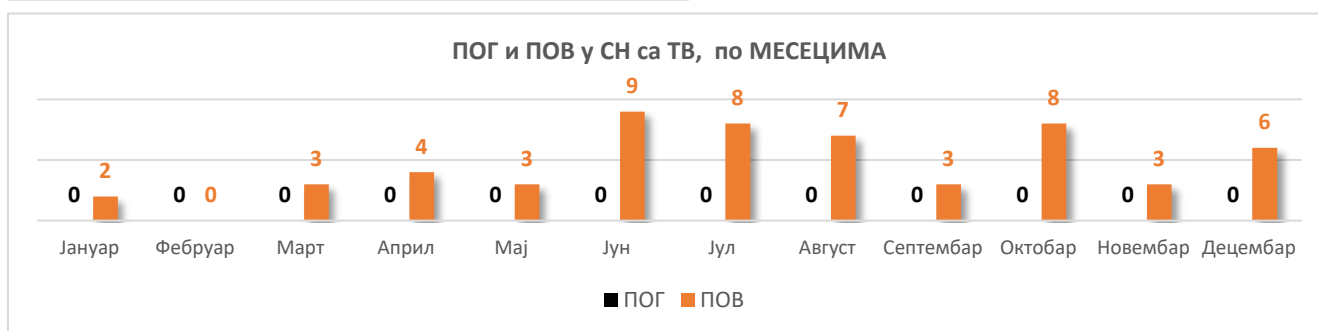
- Погинуло је једно лице у саобраћајним незгодама са учешћем трактора, што чини **17% погинулих лица** у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине **6% повређених** лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **46-64 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

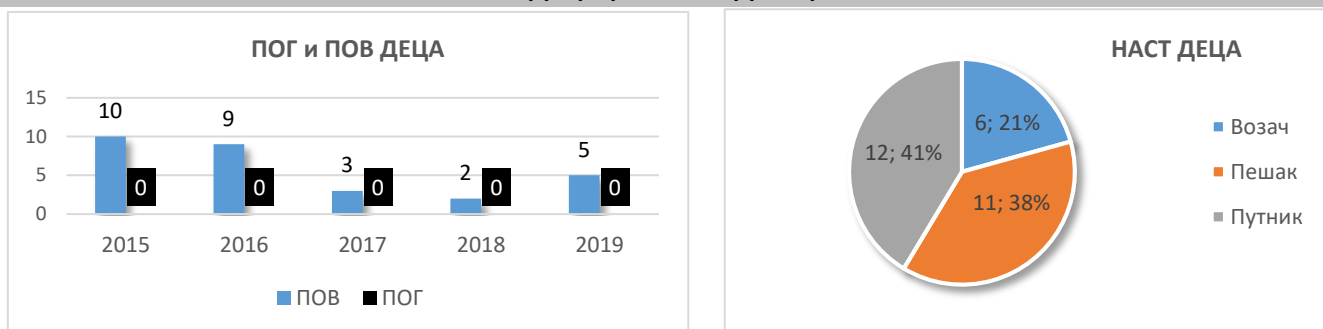

- Није било погинулих лица у СН са учешћем теретних возила (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 14% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости **31-45 година**.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у **јуну**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је **Возач - непромишљене радње**.

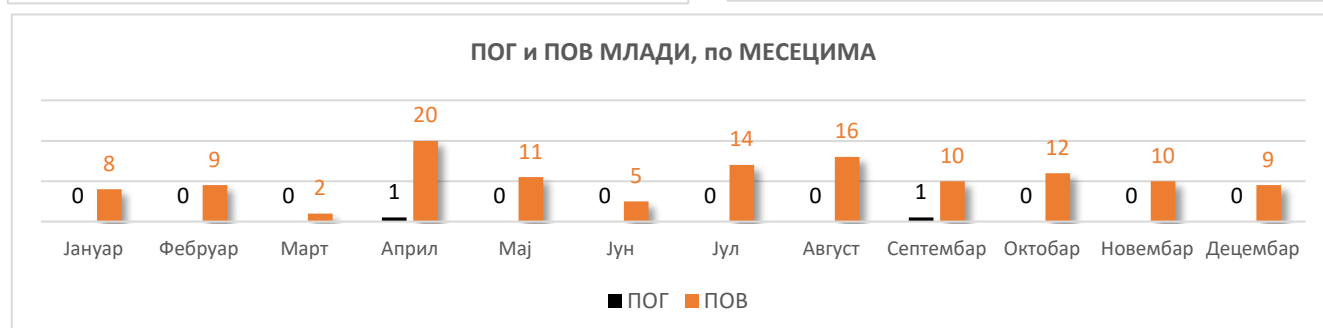
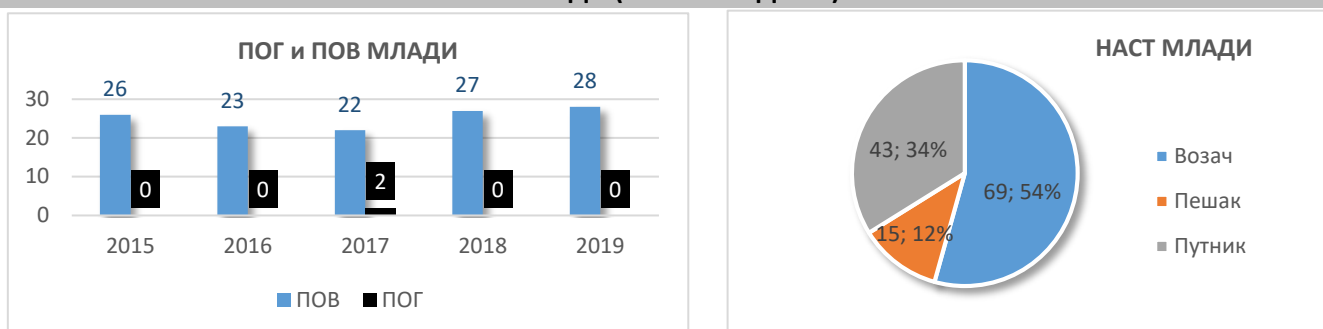
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

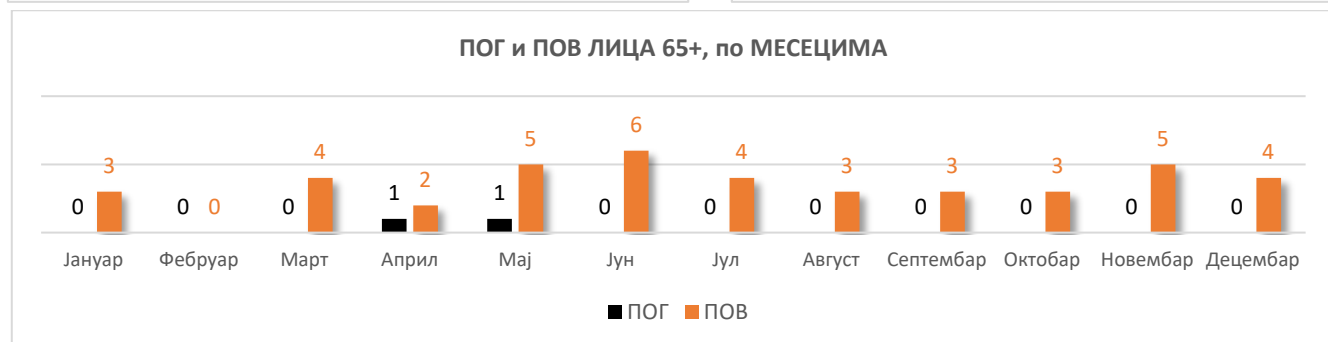
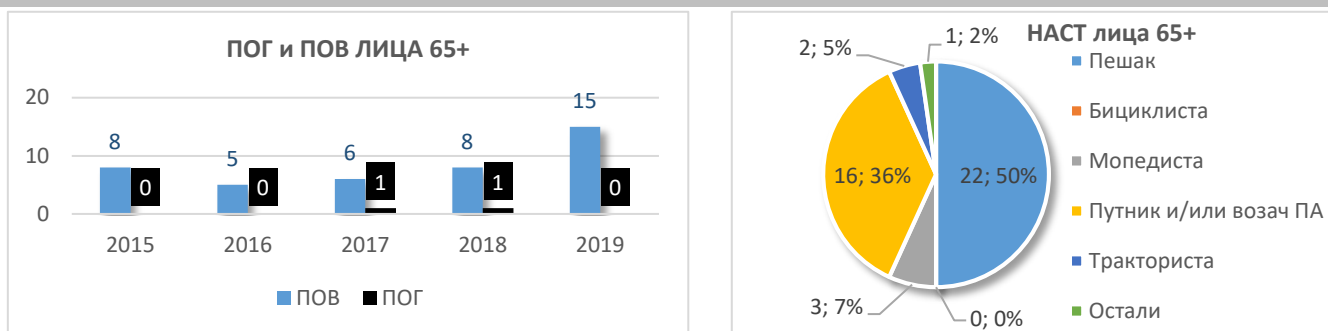
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је 29, док није било погинуле деце.
- Деца путници чине 41%, деца пешаци 38%, а деца возачи 21% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у октобру.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је погинуло двоје младих лица, што чини 33% укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број повређених младих 126, што чини 31% укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- Млади највише страдају у априлу.

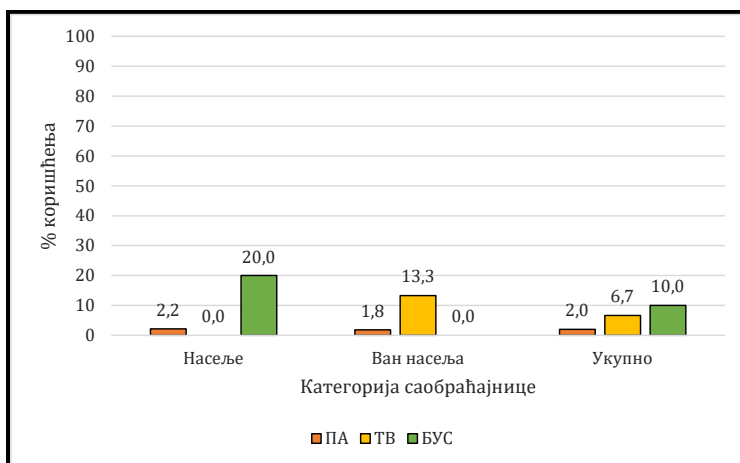
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

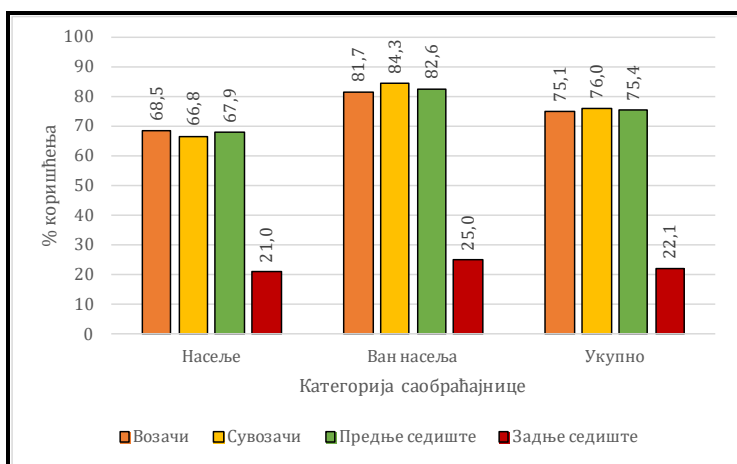
- Укупно је **погинуло двоје старијих лица**, што чини **33%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених старијих лица: 42**, што чини **10%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **пешака (50%)**.
- Старији највише страдају у **мају и јуну**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ АРАНЂЕЛОВАЦ

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у општини Аранђеловац, уочено је коришћење мобилних телефона код свих категорија учесника у саобраћају. Просечно, највећа стопа коришћења мобилних телефона уочава се код возача аутобуса (10,0%). Возачи аутобуса чешће користе мобилне телефоне током вожње у насељу (20,0%). Слично, возачи путничких аутомобила чешће користе мобилни телефон у насељу (2,2%), а просечно 2,0%, а возачи теретних возила ван насеља (ван насеља 13,3%, а просечно 6,7%), Дијаграм бр. 11.1.

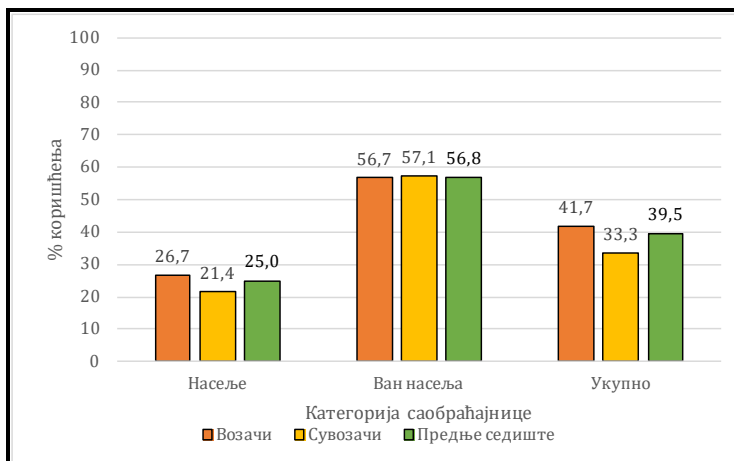

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Аранђеловац

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5т у општини Аранђеловац

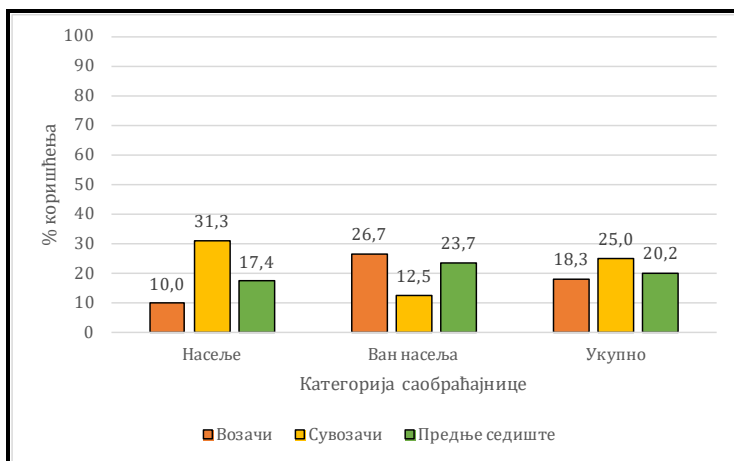
Коришћење сигурносног појаса у општини Аранђеловац је слично и у насељу и ван насеља. Код возача, ове вредности износе 68,5% у насељу и 81,7% ван насеља. Са друге стране, код сувозача, већа употреба сигурносног појаса бележи се ван насеља (84,3%), док је у насељу употреба сигурносног појаса мања (66,8%). Просечно, забележена је значајно мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 22,1%. Нешто већа вредност употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочена је ван насеља (25,0%) у односу на насеље (21,0%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Аранђеловац

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у општини Аранђеловац износи 41,7% код возача и 33,3% код сувозача. Већи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен је ван насеља (56,7%), као и код сувозача (57,1%). Са друге стране, најмањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила у насељу (26,7%), односно, код сувозача (21,4%), Дијаграм бр. 11.3.

Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Аранђеловац слична је и код возача и код сувозача. Код возача аутобуса овај проценат износи 18,3%, и то 10,0% у насељу и 26,7% ван насеља. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 25,0% (31,3% у насељу и 12,5% ван насеља), Дијаграм бр. 11.4.

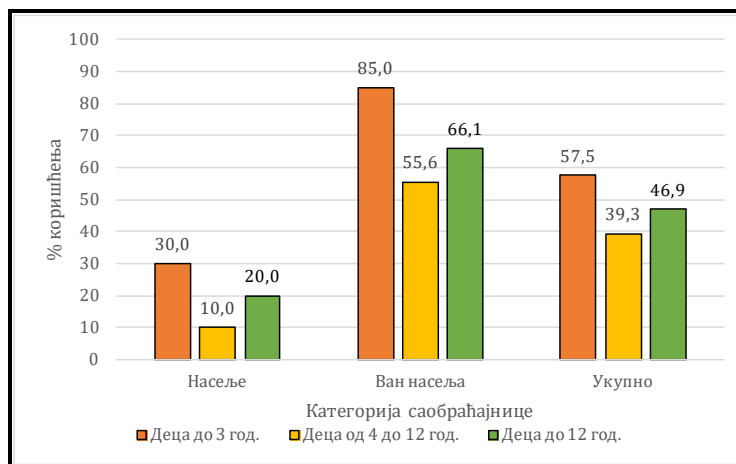

Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Аранђеловац

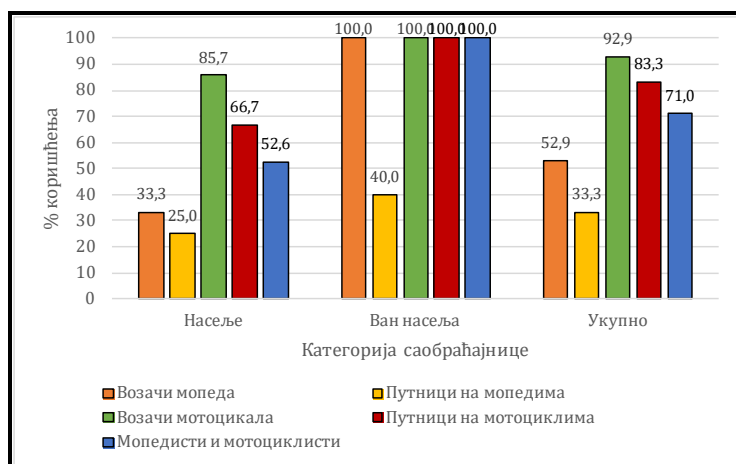
Употреба заштитних система за децу у општини Аранђеловац износи 46,9%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 57,5%, а код старије деце од 4 до 12 година 39,3%. Употреба заштитних система за децу до 3 године износи 30,0% у насељу и 85,0% ван насеља. Са друге стране, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година износи 10,0% у насељу и 55,6% ван насеља, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у општини Аранђеловац код свих двоточкаша износи 71,0%. Сви возачи мопеда, возачи мотоцикала и путници на мотоциклима су користили заштитну кацигу ван насеља. Са друге стране, забележена је значајно мања употреба заштитних кацига код путника на мопедима. Посебно треба истаћи,

да су возачи мопеда користили заштитну кацигу у насељу 33,3%, као и путници на мопедима у насељу (25,0%) и ван насеља (40,0%), Дијаграм бр. 11.6.

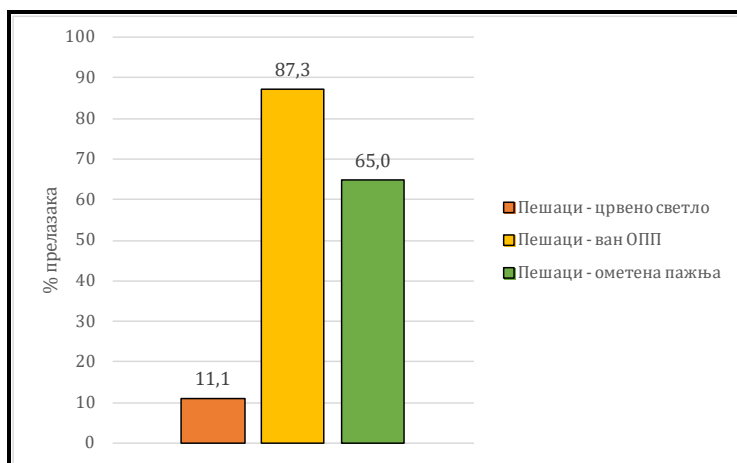

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Аранђеловац

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Аранђеловац

Истраживања понашања пешака на подручју општине Аранђеловац показала су да 11,1% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Нешто већи проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 87,3%. Такође, 65,0% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Аранђеловац

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istraganja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Аранђеловац у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	8	36	0	2
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	0	27	0	2
ЦИЉ	2020. год.	max 4	max 18	0	max 1

Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине Аранђеловац, у периоду од 2015. до 2019. године

- Догодило се укупно 662 саобраћајних незгода, од којих је 305 саобраћајних незгода са настрадалим лицима.
- У саобраћајним незгодама погинуло је 6 лица, док је теже и лакше повређено 410 лица.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- Погинуо је 1 пешак, што чини 17% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Није било погинулих бициклиста у СН.
- Погинуло је 3 возача и путника на мотоциклима и мопедима, што чини 50% од укупног броја погинулих лица у СН.
- Погинуо је 1 возач у ПА, што чини 17% од укупног броја погинулих лица у СН.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника био трактор, погинуло је 1 лице, што чини 17% од укупног броја погинулих лица.
- У саобраћајним незгодама где је један од учесника било теретно возило, није било погинулих лица.
- У посматраном периоду повређено је 29-оро деце, док није било погинуле деце у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству путника (41%).
- У саобраћајним незгодама погинуло је 2 младих. Млади чине 33% од укупног броја погинулих лица у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству возача (54%).
- У саобраћајним незгодама погинула су 2 лица старости 65 и више година, што чини 33% од укупног броја погинулих лица. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству пешака (50%).
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са најмање два возила – скретање или прелазак“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у октобру.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**